

pågældende, jf. aktieselskabslovens § 50, stk. 1.

NOTAT

om

statens hæftelsesansvar for fejl begået af statsligt udpegede bestyrelsesmedlemmer i aktieselskaber

1. Baggrund

I en skrivelse af 24. januar 1992 har Industriministeriet anmodet Justitsministeriet om en udtalelse til brug for besvarelsen af et spørgsmål (S 396) fra medlem af Folketinget Kim Behnke (FP). Spørgsmålet har følgende ordlyd:

»Hvilket bestyrelsesansvar påhviler ministerielt udpegede repræsentanter i bestyrelserne for private subsidiært offentlige aktieselskaber?«

Som begrundelse for spørgsmålet er der anført følgende:

»I forbindelse med f.eks. en række offentligt ejede aktieselskaber indgår der bestyrelsesmedlemmer, som er udpeget af en minister. De pågældende bestyrelsesmedlemmer beklæder ofte en bestyrelsespost med særlig klausul om, at det er et konkret ministerium, der har ret til at besætte nævnte post.

Spørgsmålet er så, hvem bestyrelsesansvaret påhviler – om det er den enkelte person eller det er ministeriet (der jo ikke er en person/juridisk person).

Ministerien anmodes om grundigt at beskrive den selskabsretlige konsekvens af, hvor ansvaret ligger, og belyse fordele/ulemper ved disse ministerielt udpegede bestyrelsesmedlemmer.«

I det følgende redegør Justitsministeriet for spørgsmålet om statens hæftelsesansvar for de ansvarspådragende handlinger, som de statsligt udpegede bestyrelsesmedlemmer i aktieselskaber foretager under udførelsen af deres bestyrelsesarbejde. Redegørelsen disponeres således, at der i pkt. 2 gives en beskrivelse af bestyrelsesmedlemmernes personlige erstatningsansvar, mens der i pkt. 3 redegøres for arbejdsgiveransvaret i almindelighed, hvorefter der i pkt. 4 gives en nærmere analyse af statens hæftelsesansvar.

2. Bestyrelsesmedlemmers erstatningsansvar

Udgangspunktet

I aktieselskabslovens § 140, jf. lovbekendtgørelse nr. 659 af 25. september 1991, findes følgende bestemmelse om bestyrelsesmedlemmers erstatningsansvar:

»§ 140. Stiftere, bestyrelsesmedlemmer og direktører, som under udførelsen af deres hverv forsætligt eller uagtsomt har tilføjet selskabet skade, er pligtige at erstatte denne. Det samme gælder, når skaden er tilføjet aktionærer, selskabets kreditorer eller tredjemand ved overtrædelse af denne lov eller vedtægterne.«

Efter bestemmelsen kan erstatningsansvaret således kun pålægges et bestyrelsesmedlem, der har handlet uforsvarligt. Bestemmelsen svarer til, hvad der også ville gælde efter dansk rets almindelige erstatningsregel, culpereglen.

Culpareglen finder også anvendelse på de tilfælde, som ikke er omfattet af bestemmelsen, f.eks. hvor et bestyrelsesmedlems erstatningsansvar over for tredjemand baseres på krænkelse af andre normer end de selskabsretlige, se hertil beretning fra arbejdsgruppen vedrørende selvejende institutioner (Finansministeriet, 1989), s. 18 ff., Bernhard Gomard, Aktieselskaber & Anpartsselskaber, 1986, side 320, og Niels Thomsen, A/S-loven med kommentarer, 4. udgave, 1990, side 433.

Lempelse af erstatningsansvaret

I aktieselskabslovens § 143, stk. 1, er der fastsat følgende bestemmelse om nedsættelse af erstatningsansvaret:

»§ 143. Erstatning efter reglerne i §§ 140-142 kan nedsættes, når dette findes rimeligt under hensyn til skyldgraden, skadens størrelse og omstændighederne i øvrigt.

Stk. 2. . . .«

I erstatningsansvarsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 599 af 8. september 1986 med senere ændringer, er der endvidere fastsat nærmere regler om lempelse af erstatningsansvar, som også kan have betydning for bestyrelsesmedlemmer i aktieselskaber.

Der er i den forbindelse grund til at pege på bestemmelsen i erstatningsansvarslovens § 19, stk. 3, hvorefter en arbejdstager, der har begået en skade, der er dækket af en tingsforsikring, en driftstabsforsikring eller arbejdsgiverens ansvarsforsikring, ikke ifalder erstatningsansvar, medmindre skaden er forvoldt forsætligt